

Nr 510

Av herr Larsson i Norderön m. fl., *angående tilldelningen av bostadsbyggnadskvot till Jämtlands län.*

(Lika lydande med motion nr 433 i Första kammaren)

I årets statsverksproposition föreslås ett preliminärt bostadsbyggnadsprogram omfattande 88 000 lägenheter. I anslutning härtill har departementschefen angivit riktlinjer för den regionala fördelningen av bostadsproduktionen och framhållit att dessa bör beaktas vid fördelningen av de medel som skall ställas till förfogande för bostadslångivning. Bostadsstyrelsen har sedermera verkställt fördelning enligt de av departementschefen angivna riktlinjerna. I stort innebär fördelningen en ökning inom de tre storstadsregionerna med 29 procent i förhållande till de preliminära lånebesluten under år 1964. För landet i övrigt innebär fördelningen en minskning med 24 procent. Den största minskningen, 42 procent, gäller Jämtlands län.

Vi är medvetna om att ett omfattande bostadsbyggande i storstadsregionerna är angeläget på grund av den bostadsbrist som där råder. Det förefaller emellertid mindre välbetänkt att söka tillgodose detta behov genom den föreslagna kraftiga nedskärningen i landet i övrigt. Man får nämligen räkna med att nedskärningen på åtskilliga håll kan medföra betydande svårigheter och olägenheter. Det måste befaras att Jämtlands län blir särskilt illa utsatt i detta avseende.

De kommunala bostadsbyggnadsprogrammen, jämte viss kvot för kommuner som ej har att upprätta sådana program, omfattar en bostadsproduktion som i antal lägenheter överstiger antalet under 1964 preliminärt beviljade lån med 50 procent. Erfarenhetsmässigt kan dock sägas att programmen i allmänhet torde vara tilltagna i överkant. Om med hänsyn härtill en så betydande nedskärning sker som med en fjärdedel, skulle likväl fordras en produktion som med drygt 10 procent överstiger fjolårets. Från bostadspolitisk synpunkt är således en fördubbling erforderlig av det lägenhetsantal, 600, som för innevarande år tilldelats länet.

Om bostadsproduktionen inom länet under år 1965 skulle bedrivas på så låg nivå som i enlighet med den ovannämnda fördelningen, är det givet att en återgång till normal nivå, d.v.s. i princip en fördubbling, därpå måste ske omgående. Sådana kraftiga svängningar i byggnadsverksamheten kan inte få annat än menliga inverkningar på sysselsättningen. Härvid bör uppmärksammas att Jämtlands län redan förut har betydande sysselsättnings-

svårigheter, vilka som en oundviklig följd skulle förvärras. Det bör också uppmärksammas att de närmast berörda länsmyndigheterna försätts i en svår situation. Byggarbetskraft, som behövs för den framtida bostadsproduktionen och byggnadsverksamheten i övrigt, kommer nämligen att bli arbetslös eller också lämna länet till följd av nedgången i bostadsproduktionen under år 1965.

När riksdagen hösten 1964 fattade beslut rörande utformningen av den aktiva lokaliseringpolitiken, ställdes bl.a. inom Jämtlands län stora förhoppningar på insatser för utveckling av näringslivet och en allmänt ökad ekonomisk aktivitet inom de delar av landet där sysselsättningsmöjligheterna varit och är otillräckliga. En så låg bostadsproduktion som nu är i fråga skulle emellertid få rakt motsatt effekt dels till följd av den omedelbara nedgången i sysselsättningen, dels till följd av den betydelse som byggnadsverksamheten har för den ekonomiska aktiviteten över huvud taget. De aktiva lokaliseringpolitiska insatserna kommer sålunda att försvåras och motverkas. Visserligen har en viss del av bostadsbyggnadsprogrammet undantagits för att användas i anslutning till de lokaliseringpolitiska insatserna, men det är uppenbart att ett sådant förfarande är meningslöst om den lokaliseringpolitiska kvoten tillkommer på bekostnad av en nedskärning av den ordinarie bostadsproduktionen i de områden som skall få del av de lokaliseringpolitiska insatserna. Kvoten för lokaliseringpolitiska ändamål måste givetvis utnyttjas i sådana fall då den ordinarie eller normala bostadsproduktionen inte räcker till.

Sammanfattningsvis får alltså konstateras, att det från bostadspolitisk synpunkt föreligger behov av ett avsevärt större bostadsbyggande inom Jämtlands län än som förutsatts vid bostadsbyggnadsprogrammets fördelning, samt att en bostadsproduktion på så låg nivå som fördelningen utvisar skulle medföra stora svårigheter både i arbetsmarknadspolitiskt och lokaliseringpolitiskt avseende. Då därjämte tillgången på bostadsbyggnadsobjekt är säkrad genom planering och projektering, bör åtgärder snarast vidtagas för ett avsevärt större bostadsbyggande inom länet.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Jämtlands län måtte tilldelas bostadsbyggnadskvot så att dess resurser i fråga om planering, projektering och byggarbetskraft kan utnyttjas på ett normalt sätt.

Stockholm den 27 januari 1965

Erik Larsson
i Norderön

Helge Lindström

Elias Jönsson
i Ingemarsgården

V. Wikner

Birger Nilsson